

Právo Evropské unie

3. přednáška

Jednotný vnitřní trh

- Vzniká v roce 1993 se vstupem Maastrichtské smlouvy v platnost.
- je vymezen jako „prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu“

Vnitřní trh

- „Unie zahrnuje celní unii, která pokrývá veškerý obchod zbožím a která zahrnuje jak zákaz vývozních a dovozních cel a všech dávek s rovnocenným účinkem mezi členskými státy, tak i přijetí společného celního sazebníku ve vztahu k třetím zemím.“

Pojem „zboží“

- Smlouva nedefinuje pojem „zboží“.
- Smlouva používá pojmy „výrobky“ a „zboží“ jako synonyma.
- Jejich definici nepodává, avšak lze ji vyčíst z rozhodnutí Soudního dvora.
- Tato definice zní: „cokoli, co může být způsobilé k peněžitému hodnocení a co může být předmětem obchodní transakce“.

Pojem „cla“

- cly se rozumí veškeré dávky, které se vybírají podle celního sazebníku v souvislosti s přechodem zboží přes hranice.
- **Pojem „dávka s účinkem rovnocenným clu“**
- Rozumí se jím souhrnné fiskální nebo parafiskální dávky, které, aniž by byly cly v klasickém smyslu, jsou také vybírány z podnětu nebo ve spojení s přechodem zboží přes hranice, a protože toto zboží zdražují, vyvolávají podobný protekcionistický nebo diskriminační účinek jako cla.

Kvantitativní omezení dovozu a vývozu uvnitř EU

Množstevní omezení dovozu/vývozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou zakázána.

- **Není ve Smlouvě definováno.**
- **Blíže jej vymezuje rozhodnutí Soudního dvora ve věci Riseria Luigi Geddo v. Ente Nazionale Risi, a to jako jakékoli opatření, které vede k úplnému nebo částečnému omezení vývozu, dovozu nebo průvozu zboží.**

Dassonvillská definice

- opatření s obdobným účinkem jsou definována jako všechna obchodní pravidla přijatá členskými státy, která jsou s to narušit, přímo nebo nepřímo, skutečně nebo potencionálně, obchod v rámci Společenství.

První pravidlo rozumu – první princip Cassis

Soudní dvůr má za to, že použití opatření obecného dopadu (tj. na zboží jak dovážené, tak i vlastní) nemusí být porušením zákazu kvantitativního omezení dovozu, je-li nutné k ochraně určitých kategorických požadavků členských států spadajících do oblasti tzv. veřejného zájmu.

Druhé pravidlo Cassis – princip proporcionality

- Bez řádného důvodu nesmí být bráněno tomu, aby zboží vyrobené a komercializované v jednom smluvním státě v souladu s jeho právem mohlo být uvedeno na trh jiného smluvního státu.
- Případná omezující opatření z důvodu uplatnění kategorických požadavků musí být proporcionální z hlediska svého cíle.

Shrnutí judikatury SD k pojmu opatření s rovnocenným účinkem jako kvantitativní omezení dovozu:

- 1. **Dassonville (1974)**: nejširší definice zahrnující jakékoli opatření členského státu, které je způsobilé omezit dovoz.
- 2. **Cassis de Dijon (1979)**: zavedení pojmu kategorické požadavky členského státu jako přípustný důvod omezení uvádění zboží na trh bez rozlišování dovážené-domácí, avšak s dodržáním principu proporcionality.

Shrnutí judikatury SD k pojmu opatření s rovnocenným účinkem jako kvantitativní omezení dovozu:

- **3. Keck a Mithouard (1993):** opatření týkající se způsobu prodeje zboží bez rozlišování dovážené-domácí (nikoli prezentace zboží) jsou přípustná.
- **4. Španělské jahody (1997):** nečinnost státu, který nebrání účinnému omezování dovozu zboží ze strany soukromých osob, je protiprávní a zakládá jeho odpovědnost.

Exempční klauzule

- Dovoz, vývoz nebo průvoz zboží lze zakázat nebo omezit, je-li to odůvodněno
 - - veřejnou mravností,
 - - veřejným pořádkem,
 - - veřejnou bezpečností,

Exempční klauzule

- - ochranou zdraví a života lidí a zvířat a ochranou rostlin,
- - ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu,
- - ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví.

Ochrana průmyslového vlastnictví

- Uplatnění práv z duševního vlastnictví představuje vždy určitá omezení práv jiných subjektů, což dále znamená **zásah do volného pohybu zboží nebo do hospodářské soutěže v EU.**

Právo duševního vlastnictví

Ochranné známky

- Zápis ochranné známky EU provádí **Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) ve španělském Alicante.**
- Ochrana je udělována na deset let s možností neomezeného obnovení.
- <https://euipo.europa.eu/ohimportal/cs/registration-process>

Ochranné známky

- Přihlašovatel získá ochranu pro všechny státy EU.
- Majitel evropské známky může zabránit komukoli v EU označovat své zboží a služby známkou identickou nebo zaměnitelnou.
- Evropská ochranná známka má sice účinek na celém území EU, neruší však známky národní.

Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) – Alicante (Španělsko)

Ochranná známka

- Ochrana známky EU může být založena jen zápisem.
- Důvody pro odepření zápisu jsou absolutní (objektivní) a relativní (subjektivní).

Absolutní (objektivní) důvody pro odepření zápisu jsou:

- nezpůsobilost známky být vyjádřena graficky, nedostatek rozlišovací způsobilosti, spočívající v druhovém označení nebo v označení původu zboží, odporující veřejnému pořádku apod.
- pokud přihlašovatel v době podání přihlášky nebyl v dobré víře.

Relativními důvody pro odepření zápisu jsou:

- identita nebo podobnost s dříve zapsanou známkou.
- je třeba se vypořádat nejen se vztahem k zapsaným známkám EU, ale i k zapsaným národním známkám v členských státech.

80. léta

- Volný pohyb osob, zahrnující přesídlování fyzických osob v rámci členských zemí EU, přestal být pojmán jako pouhá svoboda ekonomická a stal se svobodou ve smyslu politickém a společenském.
- Bylo třeba vyřešit dva druhy problémů:

80. léta

- a) usnadnit fyzický pohyb osob přes hranice mezi členskými státy zjednodušením a posléze zrušením hraničních kontrol (technický aspekt pohybu),
- b) rozšířit režim volného pohybu a pobytu, tedy možnost usídlvat se kdekoli v EU, na všechny kategorie osob, tedy i na osoby, které nejsou ekonomicky činné (politicko-společenský aspekt).

Památník Schengenské dohody

Směrnice č. 2004/38

- představuje jednotnou úpravu pro všechny kategorie osob.
- vztahuje se na občany Unie a jejich rodinné příslušníky obecně a reguluje jejich pohyb a pobyt na území členských států.
- upraveny jsou také podmínky trvalého pobytu a omezení těchto práv.

Krátkodobý pobyt

- Právo krátkodobého pobytu (do tří měsíců) není vázáno na žádnou podmínku či formalitu (kromě předložení platného průkazu totožnosti nebo cestovního pasu).

Právo pobytu nad 3 měsíce

Je již vázáno na tyto alternativní podmínky, jejichž splnění je třeba prokázat:

- a) zaměstnání nebo samostatně výdělečná činnost nebo
- b) dostatek prostředků k životu, aby se daná osoba nestala zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského státu a zároveň účast na zdravotním pojištění kryjícím všechna rizika nebo

Právo pobytu nad 3 měsíce

- c) zapsání ke studiu na akreditované škole a jsou účastníky zdravotního pojištění
- Rodinní příslušníci tyto podmínky splňovat nemusí, doprovázejí-li občana Unie, který tyto podmínky v bodech a), b) nebo c) splňuje.

Povinná registrace

- V případě pobytu **nad tři měsíce** může členský stát stanovit povinnou registraci.
- Při registraci osoba prokazuje splnění uvedených podmínek.
- Nesplnění povinnosti registrace může být sankcionováno.

Pobytová karta

- obdrží ji rodinný příslušník, který není občanem Unie
- nejpozději šest měsíců ode dne podání žádosti je vydán doklad, který se nazývá „Pobytová karta rodinného příslušníka občana Unie“.
- osvědčení o podání žádosti se vydává okamžitě.
- Pobytová karta má platnost po dobu pěti let ode dne vydání, nebo po dobu předpokládaného pobytu občana Unie, je-li kratší než pět let.

Trvalý pobyt

- nepřetržitý pobyt osoby v délce pěti let se stává trvalým pobytem
- na požádání vydá členský stát po ověření délky jejich pobytu občanům Unie způsobilým k trvalému pobytu doklad osvědčující jejich trvalý pobyt
- doklad osvědčující trvalý pobyt se vydává v nejkratší možné lhůtě

Karta trvalého pobytu

- členský stát vydává o trvalém pobytu pro rodinné příslušníky, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu kartu trvalého pobytu
- členský stát vydává kartu trvalého pobytu do šesti měsíců od podání žádosti
- platnost karty trvalého pobytu se vždy po deseti letech automaticky prodlužuje

Omezení z důvodu ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti

- opatření přijatá z těchto důvodů musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby
- to musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti

Omezení z důvodu ochrany zdraví

- ohrožení veřejného zdraví mohou představovat jen nemoci, které mají epidemický potenciál definovaný Světovou zdravotnickou organizací
- důvodem k vyhoštění z území nesmějí být nemoci, které se vyskytnou po uplynutí lhůty tří měsíců po příjezdu.

Vyhoštění

- Vyhoštěná osoba může po uplynutí přiměřené doby, nejdéle tří let, žádat orgány hostitelského státu o zrušení zákazu pobytu na základě pomínutí důvodů, které k zákazu pobytu vedly.
- Žádosti nemusí být vyhověno.

Vyhoštění

- SD posuzuje možnost zákazu vstupu nebo vyhoštění z důvodu ohrožení veřejného pořádku velmi rezervovaně
- musí jít skutečně o ohrožení životních zájmů státu. Např. v rozhodnutí Donatella Calfa uvedl, že získávání a držení nedovolené drogy pro vlastní potřebu nemůže být důvodem pro doživotní vyhoštění

Koordinace národních systémů sociálního pojištění v rámci nařízení č. 883/2004

- volný pohyb by byl omezený, jestliže by se pracovník musel obávat, že by jemu nebo jeho rodině z důvodu výkonu zaměstnání v jiném členském státě a s tím spojenou příslušností k různým národním systémům sociálního zabezpečení byly odepřeny určité sociální dávky, nebo by ztratil již získané nároky

Koordinace sociálního zabezpečení v EU– základní principy

- **princip rovného zacházení**
- **princip aplikace právního řádu jediného státu**
- **princip sčítání dob pojištění**
- **princip zachování nabytých práv (přenos dávek)**

Věcný rozsah koordinace:

- dávky v nemoci a mateřství
- dávky v případě invalidity
- dávky ve stáří
- dávky pozůstalým
- dávky při pracovních úrazech a nemocí z povolání
- pohřebné
- dávky v nezaměstnanosti
- rodinné dávky

Evropský průkaz zdravotního pojištění (EHIC)

EVROPSKÝ PRŮKAZ ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

3 Příjmení	
NOVÁK	
4 Jméno	
JAN	
5 Datum narození	6 Číslo pojistného
01/12/1950	5012019999
	7 Kód ZP
	11191 - VZP
8 Číslo průkazu	9 Platnost do
80203111910000000001	31/12/2009

Přeshraniční pracovník

- jakákoli zaměstnána nebo samostatně výdělečně činná osoba, která vykonává své povolání na území jednoho členského státu a bydlí na území jiného členského státu, do kterého se vrací zpravidla každý den nebo alespoň jednou týdně.

Vyslaný pracovník

- má pravidelné místo výkonu práce v ČR
- vykonává přechodně práci nepřevyšující 1 rok ve druhém čl. státě
- pracovněprávní vztah k původnímu zaměstnavateli trvá po celou dobu vyslání,
- práci vykonává pro svého původního zaměstnavatele v ČR
- zaměstnavatel provádí své aktivity zpravidla na území ČR

Pracovní právo v EU

- pracovní právo by mělo být upraveno především členskými státy, a nikoli EU
- právo EU ovšem podle zásady omezeného individuálního zmocnění ukládá členským státům zajišťovat jednotlivé pracovněprávní požadavky

Směrnice 2006/54/ES

- o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání
- rovnost mezi muži a ženami je základní zásadou práva EU
- zásada stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci

Směrnice 92/85

- o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň.
- stanoví, že pracovní podmínky a pracovní doba musí být u těhotných žen, matek nejmenších dětí a kojících matek přizpůsobeny tak, aby neohrožovaly jejich zdraví. Jedná se především o noční práci.

Směrnice 92/85

- stanoví minimální rozsah mateřské dovolené - činí 14 po sobě jdoucích týdnů a po tuto dobu musí být zachována všechna práva ženy z pracovní smlouvy
- náhrada mzdy v době mateřské dovolené nesmí být nižší, než je tomu u nemoci
- zajišťuje pracovní volno pro prenatální vyšetření, pokud se tato vyšetření musí konat v pracovní době.

Směrnice 2019/1152

- o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii
- nestanoví žádnou závaznou formu pracovních smluv, ale má zajistit, aby každý pracovník obdržel písemné údaje o hlavním obsahu svých povinností vyplývajících z pracovního poměru a tomu odpovídajících práv.

Směrnice 2019/1152

- povinnost informovat se rozšiřuje i na nejdůležitější pracovní podmínky, zejména místo výkonu práce, délku pracovního poměru, nároků na dovolenou, výpovědní dobu, odměnu, pracovní dobu a odkaz na kolektivní smlouvy
- zvláštní povinnosti existují pro případ přechodného vyslání pracovníka do jiného členského státu nebo třetího státu v souvislosti s tam platnými pracovními podmínkami

Směrnice 2003/88

- o některých aspektech úpravy pracovní doby
- stanoví v zájmu ochrany zdraví pracovníků minimální požadavky na dobu odpočinku
- vztahuje se na denní, týdenní a roční pracovní dobu, pojednává také o přípustnosti noční práce a práce v neděli.

Směrnice 94/33

- o ochraně mladistvých konkretizuje zákaz dětské práce a stanoví minimální požadavky na pracovní činnost přizpůsobenou vývoji mladistvých.
- je zakázána zejména noční práce mladistvých (osob mladších 18 let)
- stanoví omezení nejvyšší přípustné denní, týdenní a roční pracovní doby.

Směrnice 94/33

- čl. státy přijmou opatření nezbytná pro omezení pracovní doby mladistvých na osm hodin denně a čtyřicet hodin týdně.
- čl. státy přijmou opatření nezbytná pro zákaz práce dětí mezi dvacátou hodinou a šestou hodinou

Směrnice 94/33

- čl. státy přijmou nezbytná opatření k zajištění, aby mladiství pokud jejich denní pracovní doba přesahuje čtyři a půl hodiny, měli nárok na přestávku po dobu alespoň třiceti minut, pokud možno po sobě následujících

Směrnice 2002/14

- o stanovení obecného rámce pro informování zaměstnanců a jednání s nimi.
- slouží k podpoře sociálního dialogu (konzultace vedení podniku se zástupci zaměstnanců)
- je třeba ji chápat jako příspěvek k prohloubení myšlenky spolurozhodování v podnicích činných na úrovni Společenství

Další důležité směrnice

- Směrnice č. 98/59 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění
- Směrnice č. 2001/23 týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů
- Směrnice 2008/94/ES o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele

Svoboda usazování

- Druhou kategorií ekonomických činných osob (vedle pracovníků), na něž se vztahuje svoboda volného pohybu, jsou **živnostníci, podnikatelé a příslušníci tzv. svobodných povolání.**
- Obsah jejich práv se poněkud liší od práv pracovníků, neboť sami nejsou u nikoho zaměstnání a zpravidla mají vlastní firmu.

Primární svoboda usazování

- Zahrnuje především přenesení sídla samostatně výdělečně činných osob, stejně jako zahájení samostatné činnosti osobou, dosud v hostitelském státě nesamostatně činnou.

Sekundární svoboda usazování

- Znamená, že dochází k novému, přeshraničnímu umístění částí podniku, aniž by se měnilo místo výkonu hlavní činnosti.
- K tomu může dojít založením právně samostatných jednotek (dceřiné společnosti), ale také zřízením právně nesamostatných poboček.

Věcná působnost

- Svoboda usazování zahrnuje všechny činnosti, které mají přímo nebo nepřímo něco společného se změnou sídla nebo založením pobočky.
- Zahrnuje volný pohyb osob a vztahuje se na všechny postupy a činnosti, které se dotýkají otevření, organizace a udržování podniku/pobočky.

Osobní působnost

- Nositeli sekundární a primární svobody usazování jsou fyzické osoby, státní příslušníci některého členského státu, ale i společnosti založené podle práva některého členského státu, jež mají své sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní provozovnu uvnitř EU.

Volný pohyb služeb

- jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Unie pro státní příslušníky členských států, kteří jsou usazeni v jiném členském státě, než se nachází příjemce služeb.

Volný pohyb služeb

- Za služby se podle Smluv pokládají výkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob.
- Služby zahrnují zejména:
 - a) činnosti průmyslové povahy;
 - b) činnosti obchodní povahy;
 - c) řemeslné činnosti;
 - d) činnosti v oblasti svobodných povolání

Druhy služeb

- Rozlišuje se poskytování služby aktivní a pasivní.
- V prvním případě se přemísťuje do jiného členského státu poskytovatel služby (např. advokát).
- Ve druhém případě se přemísťuje příjemce služby za poskytovatelem (např. léčení pacienta v zahraničním zdravotnickém zařízení).

Druhy služeb

- Existuje i třetí varianta, při které oba účastníci zůstávají ve svých státech, ale přemísťuje se předmět služby (např. architektonické plány nebo počítačové programy).
- Pro všechny varianty však platí, že poskytovatel a příjemce služby jsou lokalizováni v různých členských státech.

Rozlišení práva na usazování a práva na poskytování služeb

- Právo na usazování je právem fyzicky se usadit, založit firmu (nebo se účastnit na jejím založení) a vykonávat odpovídající činnost.
- Právo poskytovat služby je naproti tomu vykonáváno z původního státu, tedy beze změny pobytu (sídla) osoby službu poskytující, a to formou spíše jednorázových úkonů.

Rozlišení práva na usazování a práva na poskytování služeb

- režim pohybu služeb je pro poskytovatele výhodnější - nemusí se plně podřizovat právnímu řádu státu, v němž činnost vykonává, neboť v něm není usazen — je pouze „hostem“ plně podřízeným pravidlům státu, kde má své sídlo

Rozlišení práva na usazování a práva na poskytování služeb

- Je-li tato činnost trvalá, pak jde vlastně o stav obdobný usazení — systematická účast na ekonomických aktivitách v hostitelském státě.
- Tato trvalost (dlouhodobost nebo časová neomezenost) činnosti byla Soudním dvorem dlouho považována za znak režimu usazení, nikoli režimu poskytování služeb.

Volný pohyb kapitálu

- v nejobecnější rovině lze ho vymezit jako zákaz omezení přechodu hodnot mezi členskými státy, nejde-li o zboží nebo služby.
- je diferencován na dvě složky: volný pohyb plateb a volný pohyb kapitálu v užším smyslu, tj. především kapitálu investičního.

Volný pohyb kapitálu

- O platby jde v případě plnění závazku, např. placení kupní ceny za dodané zboží.
- Pohyb plateb je tedy korelátem pohybu zboží a služeb.
- Volný pohyb kapitálu v užším smyslu se týká především investování, vkladů na účtech apod.
- tento aspekt pohybu kapitálu má návaznost na volný pohyb osob, zejména na právo usazování.

Uznávání kvalifikace v zemích EU

- Rozdílné požadavky týkající se kvalifikace, resp. neuznávání kvalifikace získané v členském státě EU pro výkon povolání v jiném členském státu jsou pochopitelně zásadní překážkou uskutečňování základních práv občanů EU (tj. volného pohybu osob a služeb v rámci EU), došlo v EU k úpravě tzv. profesního uznávání.

Regulovaná povolání

- Systém uznávání kvalifikace se vztahuje pouze na výkon tzv. regulované činnosti, tj. odborné činnosti, jejíž výkon je podmíněn získáním určité kvalifikace.

Uznání odborných kvalifikací státních příslušníků členských států EU a dalších členů EHP v ČR

- Jsou-li povolání nebo činnosti, které zamýšlí státní příslušník členského státu EU a EHP vykonávat na území ČR, regulovány, musí požádat o uznání své odborné kvalifikace u příslušného uznávacího orgánu v ČR.

K žádosti o uznání odborné kvalifikace je nutné uvést následující údaje:

- identifikační a kontaktní údaje,
- údaje o regulované činnosti, kterou chce žadatel v ČR vykonávat,
- údaje o zamýšlené formě výkonu regulované činnosti (podnikatel, zaměstnanec),
- průkaz totožnosti a doklad osvědčující státní příslušnost,
- doklad o odborné kvalifikaci

Uznání odborných kvalifikací

- Uznávací orgán ČR je povinen o žádosti rozhodnout ve lhůtě do 60 dnů ode dne předložení úplné žádosti.
- Ve zvláště složitých případech rozhodne uznávací orgán ve lhůtě do 90 dnů.

Uznání odborných kvalifikací

- Na základě posouzení žádosti vydá uznávací orgán ČR rozhodnutí, kterým uzná odbornou kvalifikaci nebo
- požaduje od žadatele před uznáním odborné kvalifikace splnění kompenzačních opatření nebo
- zamítne žádost.
- Proti rozhodnutí uznávacího orgánu se lze odvolat.

Ochrana spotřebitele

Pět základních práv spotřebitelů:

- právo na ochranu zdraví a bezpečnosti
- právo na ochranu ekonomických zájmů
- právo na náhradu škody
- právo na informace a vzdělávání
- právo na zastupování

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů

- Pro zjednodušení procesu odstoupení od smlouvy byl nově zaveden harmonizovaný vzorový formulář.
- Díky této nově přijaté směrnici má každý spotřebitel právo odstoupit od smlouvy do 14 dnů bez udání konkrétního důvodu a vrácení veškerých plateb, které obdržel obchodník.

O nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách

- chrání spotřebitele v případech, kdy je mu dodavatelem předkládán předem formulovaný návrh smlouvy na dodávku zboží nebo služeb

Směrnice o odpovědnosti za výrobek

- obsahuje především hmotněprávní úpravu odpovědnosti výrobce v situaci, kdy byla vadným výrobkem způsobena škoda.

Ochrana zdraví a bezpečnosti spotřebitele

- Výrobce se může v některých případech zprostit odpovědnosti:
- Vada neexistovala v době uvedení výrobku do oběhu
- Vada je důsledkem toho, že výrobce respektoval závazné předpisy
- Vada nemohla být zjištěna s ohledem na dosavadní vědecko-technické poznatky

Ekoznačka EU

- V Evropské unii a Evropském hospodářském prostoru se můžete setkat se symbolem Ekoznačky EU v podobě stylizované květiny.
- Květina je udělována výrobkům a službám šetrným vůči životnímu prostředí.
- Ostatní ekologické značky vyjadřují šetrnost v užším měřítku - např. recyklovatelnost nebo energetickou úspornost.

Ekoznačka EU

Hospodářská soutěž

- souběžná snaha subjektů na trhu určitého druhu zboží nebo služeb, jejichž cílem je dosažení určitých výhod před ostatními v oblasti hospodářských užitků, popř. výsledků, a jež vzájemně ovlivňuje jejich hospodářskou činnost.

Ochrana hospodářské soutěže v EU

- Hmotněprávní úprava sestává ze dvou relativně samostatných oblastí:
- Antitrustové právo, zahrnující tzv. kartelové právo (zákaz určitých dohod mezi podniky) a zákaz zneužívání dominantního postavení
- Právo koncentrací (kontrola fúzí podniků)

Zákaz určitých dohod mezi podniky

- S vnitřním trhem jsou neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by:
 - mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a
 - jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu

Zákaz určitých dohod mezi podniky, které

- a) přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky;
- b) omezují nebo kontrolují výrobu, odbyt, technický rozvoj nebo investice;
- c) rozdělují trhy nebo zdroje zásobování;

Zákaz určitých dohod mezi podniky

- d) uplatňují vůči obchodním partnerům rozdílné podmínky při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodněni v hospodářské soutěži;
- e) podmiňují uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

Výjimky od zákazu určitých dohod mezi podniky

- Dohody jsou povoleny, jsou-li splněny následující podmínky:
- dohoda musí přispívat ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků nebo
- k podpoře technického nebo hospodářského pokroku

Výjimky od zákazu určitých dohod mezi podniky

- Dohoda nesmí podniky omezovat více,
- než je nezbytně nutné a
- nesmí rovněž umožnit vyloučení hospodářské soutěže ve vztahu k podstatné části výrobků tímto dotčených.

Výjimky od zákazu určitých dohod mezi podniky

- Komise může stanovit tzv. skupinové (blokové) výjimky. Jsou to:
 - Tzv. vertikální dohody
 - Dohody o specializaci
 - Dohody o výzkumu a vývoji
 - Dohody o licencích týkajících se know-how
 - Dohody v oblasti pojišťovnictví

Zákaz zneužívání dominantního postavení

- čtyři příklady zneužívání:
- v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- Omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů,

Zákaz zneužívání dominantního postavení

- v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

Právo koncentrací (kontrola fúzí podniku)

- Formy slučování mohou být různé, avšak zpravidla je jejich podstatou koupě akcií nebo majetku jiného podniku v míře, která umožňuje jeho kontrolu.
- Úplné sloučení se v terminologii práva ES označuje jako koncentrace. Výsledkem mohou být dvě různé situace:

Právo koncentrací (kontrola fúzí podniku)

- Podnik „a“ se sloučí s podnikem „b“ tak, že ho pohltí (a tedy se zvětší), aniž by sám změnil svůj statut ($a+b = A$).
- Druhý případ je ten, že sloučením dvou či více podniků vznikne nový subjekt ($a+b = C$).